

15-04-2013
HHB

DFS positionspapir – Frivillighed

I de senere år er der sket en drejning i den politiske og offentlige debat i Danmark om civilsamfundet. Vi er gået fra at tale om foreningsliv til at tale om frivillighed – fra demokrati og fællesskab, til individ, velfærd og opgaveløsning.

DFS ønsker at fastholde foreningsorganiseringen og den demokratiske dannelse som et vigtigt omdrejningspunkt for det frivillige Danmark. Vi ser, at den demokratiske dannelse, der opstår i et forpligtende fællesskab, er af allerstørste betydning for den høje grad af tillid, vi danskere har til vores omverden og hinanden. Den tillid ønsker vi fortsat skal være bærende for det danske samfund og folk. Det er fællesskabet mellem myndige borgere, der er selve fundamentet for et bæredygtigt velfærdssamfund.

Formålet med frivillighed/ForeningsDanmark

Det primære formål med foreningslivet og det frivillige Danmark er at skabe værdifællesskaber, ikke at løse velfærdsopgaver. Foreningslivet har en nytteværdi i sig selv, og ikke i hvad der kan måles og evalueres som umiddelbare resultater af en given indsats.

Værdien af foreningslivets eksistens og medvirken til dannelsen af demokratiske, aktive medborgere, kan ikke aflæses i en statistik på kort sigt. Uden et levende demokrati i læringsfællesskaber, kultur- og fritidsliv, vil samfundet om 5-10-20 år grundlæggende være forandret, og demokratiet som livsform en utopisk historie fra de gode gamle dage.

Demokrati er ikke en medfødt egenskab. Det skal læres, det skal opleves og det skal udøves, gennem samtaler, meningsudvekslinger, afstemninger, konsensusbeslutninger, hensyn til flertal og mindretal – som det sker i Foreningsdanmark. Bliver borgerne svage i at udøve demokrati, giver det også mulighed for andre styreformer til at tage over.

Organisering af frivillige

Mennesker, der ønsker at være aktive medborgere og yde en frivillig indsats, bør som udgangspunkt have lov til at gøre det, på den måde som de finder bedst egnet. Med det højere formål; den demokratiske dannelse, for øje, bør samfundet tilskynde til, at det i videst mulige omfang sker i regi af en værdibaseret forening.

Den frivilliges oplevede værdi

For det enkelte menneske, der ønsker at udøve en frivillig indsats, er organiseringen en væsentlig faktor. Den ekstra dimension, som foreningsfællesskabet byder på, er med til at give det frivillige arbejde en ganske særlig ekstra værdi. Oplevelsen af at være en del af en større helhed, at være en del af en gruppe, som arbejder for en fælles sag, som løfter i flok og beriger hinanden, rækker langt

ud over den enkeltes egen indsats og formåen. Den kompetenceberigelse, der sker ved at deltage aktivt i foreningslivet, rækker ind i både arbejds- og privatliv, den enkeltes sociale netværk og personlige udvikling.

ForeningsDanmark og det offentlige

Vi ønsker, at ForeningsDanmark og kommuner og andre offentlige instanser indgår samarbejder og partnerskaber med hinanden, baseret på gensidig respekt og med forståelse for og accept af foreningernes værdier, højere formål og frivillige udgangspunkt.

I det omfang, det offentlige er i berøring med foreningslivet, skal stat og kommuner i fællesskab skabe gode fysiske og økonomiske rammer for foreningernes udvikling, aktivitetsudøvelse og organisering. Foreningernes selvbestemmelse skal være den altoverskyggende værdi.

Frivillige og ansatte

Frivillige træder ikke i stedet for en offentlig ansat i løsningen af en konkret opgave – den frivillige og den ansatte kan supplere hinanden og i fællesskab nå til enighed om, hvordan en opgave, de begge finder væsentlig, bedst kan løses, med respekt for hinandens forskelligheder.

Demokrati i nye fællesskaber

ForeningsDanmarks helt store udfordring er i disse år at tilpasse foreningsstrukturene, så de bedre matcher befolkningens ønske om at yde en frivillig indsats. Der skal udfordres, nytænkes, forandres, afprøves, evalueres og udvikles nye organiseringsformer, som har demokrati som et bærende element, således at den demokratiske dannelse fortsat er i højsædet.

Dette forpligter vi os som repræsentant for ForeningsDanmark til at stå i spidsen for i de kommende år, så foreningslivet fortsat, som det historisk har været kendetegnende, matcher befolkningens behov for udfoldelse og engagement.

